

Malikov Vasyl Volodymyrovych

*Associate professor of the department of Ukrainian Studies,
Cultural Studies and History of Science NTU “KhPI”*

Candidate of Historical Sciences (Ph.D.)

e-mail: vasyi.malikov@khopi.edu.ua

**THE ROLE OF THE EDUCATIONAL DISCIPLINE
"ETHNIC AND LANGUAGE PROCESSES IN UKRAINE"
IN STRENGTHENING NATIONAL IDENTITY**

Contemporary Ukrainian society faces a number of challenges in the socio-cultural sphere related to transformations in its ethnic, religious, social structure, and the development of modern national identity in Ukraine.

The aim of studying the educational discipline "Ethnic and language processes in Ukraine" is the formation of students in-depth knowledge of the history of ethnic and language processes in Ukraine in a diachronic dimension and the determination of the ethnic and language structure of the population, taking into account its territorial features, based on achievements of contemporary Ukrainian social and humanitarian studies and the involvement of a wide range of sources, primarily statistical materials of population censuses.

One of the most important aspects of ethnic and linguistic processes is changes in the ethnic and linguistic structure of the population, which occur under the influence of political and socio-economic factors. During the period of statelessness, Ukrainians found themselves in the position of a subordinate ethnic majority, while the Russian ethnic minority occupied a dominant position.

A key feature of the ethnic and language processes of the Soviet era in Ukraine was the replacement of Ukrainians and the Ukrainian-speaking population with Russians and the Russian-speaking population. These changes were the result not only of migration processes: the massive settlement of Russians in Ukraine against the background of massive resettlement of Ukrainians abroad, but also the result of assimilation processes: linguistic and ethnic assimilation of Ukrainians [2].

The most significant factor for Ukraine in the late twentieth century was the acquisition of its own statehood, which led to formal changes in status positions: the transformation of Ukrainians from a subordinate majority (mass ethnic group) into an ethnic majority, and of the dominant minority (Russians) into an ethnic minority.

More precisely, given the inertial influence of ethnic and linguistic processes of the Soviet era and the lack of an effective ethnic and linguistic policy of modern Ukrainian authorities, the declaration of independence only gave impetus to the beginning of these transformations [3]. The dominant position of an ethnic group is a determining factor in the dominant status of its language and its influence on the linguistic environment of the entire population.

The author suggests that the discipline includes both interactive lectures with the discussion of their materials, and presentations and discussions at seminar classes, essay writing, and the use of contemporary methodology of historical research in the students' own publications. Studying the educational discipline "Ethnic and language processes in Ukraine" develops intercultural competence. And intercultural competence is becoming a key to the successful socialisation of individuals in the modern world, and is also an integral part of the training of any modern specialist with a higher education [1].

The formation of such competence requires coordinated actions of educators both secondary and higher education, based on the awareness of cultural diversity, ethnic and linguistic structure of Ukraine, recognition of the value of tolerance and intercultural approach with the respect to Ukrainian national culture.

List of literature

1. Маліков В. В. Міжкультурна компетентність у професійній діяльності / В. В. Маліков // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Сер.: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства = Bulletin of the National Technical University "KhPI". Ser.: Actual problems of Ukrainian society development: зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2020. – № 1. – С. 49–55.

2. Скляр В. М. Етномовний склад населення Харківської області: за матеріалами Всеукраїнського перепису населення 2001 року. Харків: «Тим Паблиш Груп», 2019. 642 с.

3. Скляр В. М. Етномовні процеси в українському просторі: 1989-2001 рр.: монографія / В. М. Скляр ; Київський нац. ун-т. – Харків : ЕКСЛЮЗИВ, 2009. – 545 с.

**Махонько Денис Сергійович,
Смагло Ярослав Дмитрович,
аспіранти кафедри МКБМ ХНАДУ,
e-mail: bugaevskaylia@ukr.net**

НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЯК ОДНА З ВИЗНАЧАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЙ СУСПІЛЬСТВА

Національні цінності базуються на світових цінностях і підпорядковані меті приєднання до загальнолюдської культури, оскільки нормальна національна самосвідомість вільно сприймає всі культурно-духовні цінності людства. Саме в такий спосіб поєднується загальнолюдське й національне. Сьогодні кожному зрозуміло, що взаємодія національного й загальнолюдського становить основу традицій формування духовного світу молодих поколінь у вихованні народу, незалежно від його національної належності.

Розвиток гуманітарного пізнання, розуміння культури формує специфічні підходи до аналізу та інтерпретації матеріалу. Як доводить досвід, від фахівця сьогодні вимагається орієнтація на досягнення високої професійної майстерності, яка має поєднуватись із широтою знань і вмінням швидко опановувати нові галузі. Педагог набуває своєї цінності лише тоді, коли він достатньо володіє загальною культурою: здатність вільно й критично мислити, відтворювати